

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

فضولی بغدادی (آرامگاه)

آرامگاه فضولی بغدادی، در **مقبره عبدالمؤمن دده**، در مجاورت **تکیه بکتاشیه** در باب القبله **آستان امام حسین** (علیه‌السلام)، قرار داشته است که در جریان احداث خیابان گرداگرد آستانه حسینی در سال ۱۳۶۶ ه. ق خراب شده است.
فضولی بغدادی، با نام **محمد بن اسماعیل** از شاعران **شیعه** در سده دهم هجری است که به سه زبان ترکی، فارسی و عربی، شعر می‌سروده است.

فهرست مندرجات

- ۱ - معرفی اجمالی فضولی
- ۲ - قبر فضولی
- ۳ - پانویس
- ۴ - منبع

معرفی اجمالی فضولی

محمد بن اسماعیل بغدادی، متخصص به فضولی، از شاعران **شیعه** در سده دهم هجری است که به سه زبان ترکی، فارسی و عربی، شعر می‌سروده است. فضولی، اصالتاً آذربایجانی، اما به دلیل اقامت زیاد در **بغداد**، به بغدادی مشهور است. او در **عراق**، در زمان سلطنت **آق قویونلوها**، به دنیا آمد. سال تولد وی، مشخص نیست و مکان تولد وی را نیز به اختلاف، **حله**، **کر بلا**، بغداد یا **نجف** گفته‌اند.
فضولی، تمام عمرش را در عراق به سر برد و مدتی، خادم **حرم امام علی** (علیه‌السلام) بود. او اشعار فراوانی در مدح **انمه (علیهم‌السلام)**، به‌ویژه **امام علی (علیه‌السلام)** دارد و مثنوی «حدیقه السعاده» را به زبان ترکی، در بیان **مقتل امام حسین** (علیه‌السلام) و حوادث عاشورا سروده است. همچنین او تعدادی از پادشاهان و وزیران، از جمله **شاه اسماعیل صفوی**، **سلطان سلیمان قانونی** و وزیرش، **ابراهیم پاشا** را مدح گفته است.
فضولی از بنیان‌گذاران ادب منظوم ترکی **آذربایجان** است و وزن‌ها، قالب‌ها، ترکیب‌ها، مضمون‌ها و معانی شعر فارسی را از راه ترجمه یا عین عبارت را در ترکی، به کار برده و با ادب فارسی، ادبیات ترکی را حلیت بخشیده است. غزلیت وی، عیناً تقلید از غزلیت فارسی است. در تاریخ شعر عثمانی، فضولی را نخستین شاعر از چهار شاعر بزرگ می‌دانند که در ادبیات قدیم عثمانی، دارای جایگاه ادبی‌اند.

قبر فضولی

قبر فضولی، در **مقبره عبدالمؤمن دده**، شیخ طریقه بکتاشیه، در مجاورت **تکیه بکتاشیه** در باب القبله **آستان امام حسین** (علیه‌السلام)، قرار داشته است.
این مقبره، به همراه تکیه بکتاشیه، در جریان احداث خیابان گرداگرد آستانه حسینی در سال ۱۳۶۶ ه. ق خراب گردید. به دنبال آن، دولت ترکیه براساس یک توافق‌نامه فرهنگی میلن عراق و **ترکیه**، در ماه فوریه ۱۹۶۷ م، برای عبدالمؤمن دده و فضولی، مقبره‌ای نمادین بنا کرد که شامل اتاق کوچکی در نیش بازار سوق‌القبله و خیابان این‌فهد بود.
^[۱] حرزالدین، محمد، مرافد المعارف، ج ۲، ص ۱۷۸.

پانویس

۱. [↑] حرزالدین، محمد، مرافد المعارف، ج ۲، ص ۱۷۸.

منبع

